

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7
Rokopisi se naj pošljajo na naslov:
Zinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: K 5000.—

Za Jugoslavijo
četrletno: 25 Din.

Posamezna številka 700 kron.

Leto III.

Dunaj, 16. majnika 1923.

Št. 20.

Kriza v Nemčiji.

Pred kratkim je zapisal dunajski list „Die Stunde“ o nemškem narodu med drugim sledeče: Nemci so najbolj izobražen in najsposobnejši narod na svetu, toda oni niso nikaki politiki. Prva trditev je pretirana, z drugo pa z ozirom na nemško politiko zadnjih deset let popolnoma soglašamo; poraz imperialistične politike Nemčije v svetovni vojski čuti danes ves nemški narod na lastni koži, nedolžni v isti meri kakor oni, ki so za nesrečno politiko odgovorni.

Po končani vojni se je razočarani nemški narod nad onimi, ki so ob vsaki priliki rožljali s sabljo, kruto maščeval: pognal je raz prestol cesarja Viljema in z njim vred so šli v penzijo vsi njegovi privrženci. Nemčija je postala republika. Novi voditelji republike so kazali resno voljo izpolniti določbe mirovne pogodbe, katero so podpisali v imenu nemškega naroda.

Dokler so bili v Nemčiji na krmilu miroljubni politiki, so se Nemci strogo ravnali po določbah mirovne pogodbe; plačevali so redno vojno odškodnino in na nemške stroške so Francozi in Belgijci popravljali v vojni spustošene kraje. Potem pa je velenemška struja zopet pričela dvigati glavo, na eni strani je ljuto napadala Francoze in Belgijce, na drugi strani pa je hujskala doma proti voditeljem miroljubne politike. To velenemško hujskanje ni bilo brez posledic: narodni prenapetosti so ustrelili voditelja nemške krščanske stranke Erbergerja, isti vročekreži so končno ubili tudi ministra Rathenaua. S tem sta bila odstranjena v Nemčiji najodličnejša zagovornika sporazuma med Francozi in Nemci. Od tedaj naprej Nemci niso več redno plačevali vojne odškodnine in so s tem kršili mirovno pogodbo. Na francoske opomine, naj se drže mirovne pogodbe, so Nemci odgovarjali, da nimajo de-

narja ter da se morajo plačila znižati, če ne se bo Nemčija pod težo teh bremen gospodarsko upropastila. Francozi in Belgijci so dali nato letos po zimi nepričakovan odgovor: Iz nemškega Porenja, katero je zasedeno po antantnih četah že od leta 1918, so poslali svoje čete v najbogatejši kraj Nemčije, v Porurje, kjer so zasegli nemške blagajne in razne vire bogastva. Prebivalstvo Porurja je Francoze zelo neprijazno sprejelo, deloma je prišlo med četami in prebivalstvom celo do krvavih spopadov. Nemški odpor v Porurju traja najprej; tako na primer so Nemci po najnovjših poročilih iz Essena dne 11. t. m. poškodovali na treh mestih železniško progo: med progo Osherfeld—Havu so pognali v zrak železniški most, poškodovali so dalje progo Borop—Osterfeld in razbili most Ren—Hernekanal. Francozi pa tudi ne prijemajo Nemcev z roko v oči: kdor se ne pokorava francoskim odredbam, tega kratkoma izženejo ali pa vržejo v ječo.

Ker je Mussolini odobaval francosko zasedbo Porurja in ker je Anglija izjavila, da ji je zveza z Francijo nadvse, je nemški kancelar Cuno zopet pričel moliti na plačila. Pričetkom maja meseca je ponudil Franciji 30 milijard zlatih mark pod pogojem, da Francozi izpraznijo Porurje. Francoski ministrski predsednik Poincaré je nemško ponudbo odklonil. Sedaj se Nemci nadejajo, da se bo porurska kriza rešila s posredovanjem Velike Britanije. Nemčiji tudi Anglija ne bo mogla dosti pomagati, če prva ne bo pripravljena plačati Francozom najmanj 100 milijard zlatih mark.

Dasi so si Nemci mnogo prizadevali, da bi razdvojili zaveznike, zlasti Francijo in Anglijo in da bi zadnje dobili popolnoma na svojo stran, so vendar vsi ti poskusi ostali brez uspešni. Zanimivo za sališče Anglije v nemško-francoskem sporu je govor, ki ga je imel član angleške vlade Bonar Law pred svojimi vo-

lilci; v govoru pravi Bonar Law, da je vlada za prijateljstvo s Francijo. Vlada tudi nima namena, delati Francozom v Porurju težko. Nemčija je kršila verzajsko pogodbo že tedaj, ko se je na njej komaj črnilo posušilo. Nemčija ima dosti denarja za svojo lastno vzpostavitvev, nima pa denarja, da bi plačala Franciji svoje dolgove.

Notranji položaj Nemčije je skoro še slabši kakor zunajni. Stranke se lasajo med seboj kakor morebiti nikjer drugod. Ne mine skoro tedna brez poročil o krvavih spopadih med političnimi nasprotniki. Posebno zloglasen je postal vodja hakenkreuzlerjev Hitler: njegove čete nastopajo kakor redno oborožena vojska ter se udeležujejo zlasti proti socialdemokratom in komunistom. Socijalisti očitajo velenemcem, da hočejo zadnji postaviti ekscesarja Viljema zopet na prestol ter da izzivajo državljansko vojsko. Socijalisti so zastran porurskega vprašanja spravljivejšega duha, kar pa velenemcem nič ne ugaja. Da je v Nemčiji ostal še kolikor toliko red, ima največ zasluge nemška katoliška stranka, ki vpliva z zmerno politiko pomirjevalno na vse strani. Zelo glasni postajajo tudi komunisti, ki hočejo v Nemčijo vpeljati boljševiški režim pod vodstvom Moskve. Radi navedenih zunajno in notranjih razmer Nemčije tudi nemška manka čimdalje bolj pada in z njo vred ugled nemške republike v svetu.

Agrarna politika in zadružništvo.

Organizacija je geslo današnjega časa. Ali ni samo geslo, ampak celo nujna potreba, ker brez organizacij je današnje gospodarsko, politično in družabno življenje in napredovanje vsaj uspešno nemogoče. One imajo namen posamezniku, kakor tudi medsebojno borbo za

PODLISTEK

Rutarjev Jur.

Ti šmentana reč ti, da se more človeku tako goditi! Kako sem se že veselil velike noči, potem se mi pa tako skazi! Le poslušajte, ljubi moji Korošci! Post je minil, jaz sem za en par kil pri samem močniku dol vzel in če bi post še enkrat trajal 40 dni, bi pa postal še jaz samo močnik. Prišparal sem si v postu malo pijače, malo tobaka in seveda tudi malo mesa. Za tega delj sem pa na velikonoč dal duška svoji poželjivosti, prižgal sem si fajfo in ga puhhal kot Turek, pa še šnofovca sem si v nos nasul, da sem kihal na vse pretege in si iz glave razkadil vse skrbi in otožne misli. Pa šmenta, dol v želodcu se je začela revolucija, ker sem preveč kočeja tja dol spodil. Prej sem ga jaz zaklal, zdaj bi pa ta spak mrtev mene skoraj zadušil. Pisker kamelic in tavžentroz sem moral popiti, da je bilo dobro.

Komaj pa sem se rešil te nadloge, je prišla že druga. V moji cokelfabriki je izbruhnil štrajk in to v času, ko sem dobil veliko naročbo: stotavžent šturm-cokel za orgeše. Kaj sem hotel drugega, kakor pobotati se z delavci. Naredili smo tako, da zdaj 8 ur počivajo, 8 ur spijo, ostalih 8 ur pa lahko štrajkajo. Frboltarju sem pa službo odpovedal, ker je bil

heimatcucler. Moje smolovo žganje se je namreč sumljivo sušilo, ker ga je možakar na skrivnem cucljal na zdravje heimattreie Korošcev, medtem ko ga jaz švrknem vsak štampertl na zdravje in korajžo koroških Slovencev. Ker pa ene pijače vendar ne moremo piti v dva tako nasprotna namena, je seveda moral frboltar iti. Dovolj o tem, sedaj pa kaj drugega!

Tudi pri nas v Podlescah smo imeli ljudsko štetje. Števnih komisarjev je bilo šest. Ne bom vam pravil imena vseh, ampak le od tistih dveh, ki sta prišla mene zapisovat.

Najprej je prišel do moje hiše samo eden, Šravfov Hajnrih. Stal je nekaj časa pred njo in premišljeval, ali bi vstopil ali ne. Potem pa jo je pobral nazaj in čez nekaj časa pripeljal seboj še enega, gospoda učitelja Ernesta. Jaz sem ravno kuhal kofe, ko vstopita.

„Guten Tag!“ pozdravita in se spoštljivo priklonita.

„Bog daj, moj kumplant, gospodje! S čim vama morem postreči? Morebiti se vama ljubi kaka šalca kofeja?“

„Hvala, tega ne, ampak midva sva števna komisarja in prosiva vaših podatkov,“ je odgovoril učitelj.

„A tako; prosim gospoda, vstopita v sobo!“ Razprostrla sta po mizi listine, Hajnrih

je vzel svinčnik, učitelj pa me je spraševal in tako smo zapisovali vsi trije mojo suho figuro.

„Ime prosim!“

„Rutar Jur!“ odgovorim ponosno.

„Aha, Georg Rotter! Rojen?“

„Leta 1883, Mokrije, obč. Podlesce.“

„Samski? Oženjen? Vdovec? Ločen? me je vpraševal dalje.

„Ne eno, ne drugo,“ sem rekel, „ampak pred zakonom zapuščen.“

„Aha,“ se je oglasil Hajnrih, „die Liza!“

„Tako je,“ sem jima potrdil.

„Also verlosn,“ je rekel in menda tudi zapisal Hajnrih.

„Vere?“

„Rimsko-katoliške.“ Do tukaj je šlo še gladko.

„Sprachliche Zugehörigkeit?“ je vprašal učitelj dalje.

„Slovenec!“ se odrežem odločno.

Kakor bi ju gad pičil, sta me pogledala. „Ja ja. Slovenec sem, le tako zapišita!“ zahtevam dalje.

„Da ist nichts zu machen,“ pošepeče Hajnrih učitelju. „Er ist fanatischer Slowene!“

„Also gut,“ reče ta glasno, schreib ma: Slowene! Weiter! Volkszugehörigkeit und Rasse?“

obstane in napredek olajšati in omogočiti. Že v organizaciji sami leži veliki napredek, ker s tem, da se izključi prosto tekmovanje med organiziranimi, smo izvršili novo in koristno delo.

Če pregledamo v tej luči našo kmečko gospodarstvo, najdemo poleg deželno-kulturnih svetov in kmetijskih zbornic štiri različne vrste organizacij, ki imajo vsaka zasebe omejeno določen delokrog. Kulturni sveti in kmetijske zbornice imajo predvsem nalogo zastopati kmetijske interese nasproti državi in pri zakonodaji vplivati nato, da bodo zakoni, tičejoči se kmetijstva, za zadnjo najugodnejši. One so več ali manj prisilne in imajo prednost, da predstavljajo celoten kmečki stan. Omenjene štiri vrste, ki temeljijo na prostovoljni združitvi se delijo po delokrogu in nalogah, ki jih imajo vršiti, prvič v takzovane kmetijske družbe in kmetijska društva. Naloga jim je povzdiga in pospešitev kmetovanja, posredovanje znanosti za prakso, izobrazba itd.

Druga vrsta so kmetijske zadrage. Njihov delokrog je posredovanje in oskrbovanje kmetijsko-trgovskih zadev. Kot takšne moremo imenovati zadrage za nakup in prodajo kmetijskih potrebščin oziroma pridelkov, zadrage za uporabo in pridelovanje kmetijskih produktov in končno zadrage za oskrbovanje in reguliranje denarnega prometa (to so posojevalne denarja, zbiranje denarnih prebitkov in vlaganje teh v skupna produktivna podjetja).

Kot tretja vrsta so kmečke stanovske organizacije, ki stojijo nad strankami in družijo v sebi vse kmete brez razlike svetovnega naziranja in veličine kmetijstva. Pri nas teh dosedaj še nimamo.

Končno so danes skoraj že v vseh državah razširjene kmetijske organizacije z zgolj političnimi težnjami, kot politične stranke (n. pr. v Jugoslaviji, Bolgariji itd.). Ta vrsta organizacij obeta posebno veliko bodočnost, kajti že danes se opaža kako se umikajo parlamentni strank, stanovskim parlamentom. To je edino zdrava smer političnega razvoja; seveda je to mogoče in pravilno samo v državah z enim narodom, ker v tem slučaju nacionalizem ne igra tolike vloge, medtem ko se moramo pri nas šele boriti za nacionalne pravice. Ali kljub temu tudi na gospodarskem polju ne smemo spati, ker gospodarski napredek in procvit je podlaga za narodno moč.

Od vseh navedenih vrst zaslužijo kmetijske zadrage največjo pozornost in posebno uvaževanje; radi tega jih hočemo natančneje premotriti. To pa tudi radi tega, ker vse, kar velja za zadrage, velja tudi za vse prostovoljne kmetijske organizacije. — Kaj so toraj zadrage? Zadruga je družba, pri kateri število članov ni omejeno ali določeno in ima namen, kmetijsko produkcijo pospeševati s tem, da združi med seboj kapital in deloma tudi delo. Član ne dobi za svoj delež nobenega vred-

nostnega papirja (akcije), ampak se delež samo vknjiži. Zkupljen kapital se vloži v produktivno podjetje. Vsak član je proporcionalno svojemu vložnemu kapitalu tudi deležen dobička, seveda tudi izgube podjetja.

Prve zadrage so se ustanovile pred kakimi 50 leti kot posojilnice in hranilnice po sistemu Raiffeisenovem in pozneje so se začele širiti v vseh formah. Bivša Avstrija jih je imela leta 1918 približno 13.000.

Današnja agrarna politika strmi za tem, da obdrži srednji kmečki stan, in sicer kar ga je, in ga hoče kolikor mogoče še pomnožiti. Ta naloga je pa obenem tudi najglavnejša kmetijskih zadrug, ker brez njih v današnjih razmerah ne bo več dolgo mogoče izhajati. Tu je treba pomisliti samo na velike uspehe v zadnjem času v gospodarski industriji, iznajdbe novih strojev in sredstev za pospeševanje kmetijske produkcije, velikanske zahteve, ki se danes stavijo na kmeta, konkurenca od zunaj, pomanjkanje delavnih moči in obratnega kapitala, slaba leta itd., vse to bo kmeta prej ali slej prisililo, da se organizira, če bo hotel živeti. Pridejo pa za nas še druge temne točke v pošte, ki bodo nas silile v samopomoč.

Če pregledamo naša veleposestva in njihov nastanek, bomo našli, da jih je veliko nastalo šele v zadnjih desetletjih in da je ta zemlja bila nekdanj v rokah kmetov. Marsikateri se bo še spominjal na prerokovanje starih ljudi in bo iz tega videl, da se je večina kmečkih gospodarstev pogubilo v zadnjem času radi tega, ker je kmetu manjkalo potrebnega obratnega kredita ali pa se je pogubil vsled prevelikih dolgov. Vidno se je ta položaj začel boljšati odkar so začele delovati kreditne zadrage — posojilnice in hranilnice po Raiffeisenovem sistemu. Najglavnejša načela Raiffeisenovega sistema so: Pomagati kmečkemu ljudstvu in ga obvarovati pred izkoriščanjem od strani bank in drugih parazitov kmečkega stanu; to pa s pomočjo samopomoči in sicer brez dobička za posameznika. Posebne ugodnosti so nudile posojilnice mladim gospodarjem pri prevzemanju posestev, ki so si morali za izplačilo sodečnikov denar izposoditi, ali pa v slučaju, da je bil radi kakšne nesreče navezan na tuj denar. Potom posojilnic mu je bilo mogoče to doseči za nizke obresti, da je poleg obresti mogel letno poplačati tudi del izposojenega kapitala. — Res je, da so se kmetje v nenormalnih vojnih razmerah, posebno radi nemogočnosti nabave gospodarskega inventarja in zanemarjenja poprav skoraj popolnoma razdolžili. Ali radi tega še mogočnost zadolžitve ni odpravljena, nego se nasprotno opaža močno rastoča potreba kredita. Tukaj bo sedaj naloga posojilnic in hranilnic, da varuje kmete pred prevelikim zadolženjem s tem, da jim omogočijo kredit z nizkimi obrestmi, da bo kmet v stanu plačevati ne samo obresti, ampak tudi kapital. Pogoji, da morejo posojilnice dajati kredit z nizkimi

obrestmi je, da se z druge strani tudi pridno nalaga. Zato je potrebno, da se vsi prihranki kmečkega ljudstva naložijo v lastne hranilnice. Tukaj, dragi čitalec, imaš priložnosti dovolj svoje prihranke tako uporabiti, da v boljših časih skrbiš za slabe čase in pri tem ne koristiš samo samemu sebi, ampak tudi svojemu stanu in narodu. Poleg tega imaš denar sigurno naložen ter ti denar kot takšen nekaj nese, kar v slučaju hranitve doma ni, in poleg tega moraš računati še z različnimi nevarnostmi. Da pa pridejo za kmeta res slabi časi posebno v Avstriji, o tem ni dvoma in deloma čutite to že sedaj sami, ko hočejo ravno tako, kakor so v vojni vrnili kmeta v fronto, da se je za druge bojeval, tudi sedaj, da bi kmet popravil, kar so zakrivil drugi. Obenem je ta denar predpogoj za gospodarski napredek in če bomo z njim razpolagali, imamo v rokah važno sredstvo za naš boj, kajti če bomo gospodarsko napredovali, bomo tudi v nacionalnem oziru se utrdili in postali neodvisni od naših prijateljev, ki nam grejo na roko samo navidezno in tendenciozno. Gospodarska neodvisnost je najboljšo sredstvo za raznarodovanje (germanizacijo). Gospodarski procvit je podlaga za nacionalno moč in zamani je boj za nacionalno slobodo, dokler ne bomo gospodarsko neodvisni. (Nadaljevanje.)

SVETOVNA POLITIKA

Avstrija.

Dolgo se je prav žilavo vzdrževala vest, da v oktobru še ne pride do volitev, ker se bo tedaj občutila sanacija države najhujše in bi sedanja vladna stranka izgubila veliko glasov. To se je dalo sklepati tudi iz tega, ker se o volilnem zakonu v odsekih najmanje ni razpravljalo. Zadnji čas pa je kancler dr. Seipel izjavil, da se volitve vršijo gotovo sredi oktobra, in tudi ustavni odsek je vzel sedaj zakon resno v pretres. Socialdemokrati se z vladnim predlogom ne strinjajo ter so stavili svoje predloge: Za vsakega poslanca je potrebno 17.000 glasov in kar ostane, se porabi za drugi skrutinij; volilna obveznost se ne sme vpeljati, 14 dni pred volitvami se mora določiti reklamacijska doba kljub stalnim imenikom. Vladna stranka bo stavila sedaj svoje protipredloge. — Pogodbe z Italijo, Jugoslavijo in Madžarsko so se potrdile.

Največje breme za državo je državna železnica in zato jo hoče vlada pretvoriti v samostojno gospodarsko telo, torej popolnoma preustrojiti, da bo pri upravi potrebnih mesto 9000 samo 2700 uradnikov. Zelo zanimiva je bila tozadevna proračunska debata. Leta 1913 je bilo za 19.000 km proge 226.000 nameščenec, na 1 km 12 mož; l. 1918 za isto dolžino proge 250.000 ljudi, na 1 km 13 mož; l. 1921 smo imeli 5300 km proge in 100.000 name-

„To pa ne zastopim prav,“ sem rekel. „Da spadam k slovenskemu narodu, to vem, kaj pa je Rasse, to pa mi prosim razložite vi!“

„No — je rekel Hajnrh — Rasse, Rasse, čaj — no, kaj bi se to reklo — aha, fôzli!“

„Ja — sem pripomnil jaz — malo že zastopim, pa to ne vem, kakega fôzlna sem, ali imam dolg ali kratek rivec.“

V zadrego sem ju spravil, da jima je bilo zelo sitno. Gruntala sta, kako bi jo izvozila in učitelj reče: „No, pa pasme taj, katere ste?“

„Pasma bom pa najbrže domače, hišne, ker ne vem, da bi bil že kdaj za zajci lajal.“

„A was, alles slowenisch und fertig,“ je zarentačil Hajnrh in začel spravljati listine.

„Tu smo zdaj v Tajčostereich, in moralo bi pravzaprav biti vse tajč,“ je pristavil učitelj. Hajnrh ga je na skrivnem malo dregnul v rebra, naglo sta pozdravila in poteftana odšla. —

„Srečno, mein Kumplament!“ sem jima še zaklical, pa nista več pogledala nazaj.

Popoldne sem šel obiskat svojega tovariša Mrakovega Cirila. Ko tako lepo po domače marnvama in pónvama, glej, jo že zavijeta proti hiši števn komisaria.

„Že gresta, — pravim Cirilu — le postavi se, jaz pa sedem malo vstran v kot, pa ti bom že pomagal, če bo treba.“

No, v začetku je šla stvar gladko naprej, pri jezikovni pripadnosti pa so si bili že v laseh. „Kar nas je v hiši, vsi smo Slovenci!“ je trdil Ciril.

„Unmöglich,“ mu je dokazoval učitelj. Glejte, Herr Ciril, naša republika se imenuje Tajčostereich in mi vsi Tajčostereicharji, torej smo vsi tajč, ne pa Slovenci.“ „I-a, i-a, i-a — se je v tem trenutku oglasil Mrakov osliček iz hleva. Zakrohotal se je Ciril in rekel: „No, ta hoče biti tajč, če ga tega zapišete, nimam nič proti temu.“ Mi-auch, mi-auch, zajavka medtem mačka pod mizo. „No, dich auch, dich auch, če tako želiš.“

Še sta se gospoda komisarja mrdala in obotavljala zapisati Cirilove za Slovence, pa se mi je že vse preneumno zdelo, da sem skočil iz kota na sredo sobe.

„Verflucht, da ist er wieder!“ je zarobantil Hajnrh in svinčnik v roki se mu je tresel.

„Ne zamerite, gospoda, če sem vaju zmotil pri vajinem uradnem opravku,“ sem rekel. „pa zdi se mi potrebno, da vajin patriotizem zasučem na pravi kraj. Naša republika Avstrija hoče vedeti, koliko in kakšne ljudi ima v svojem gnezdu. Zato je vaša dolžnost, da ji to po resnici poročate. Po resnici pravim, torej, koliko ljudi je v resnici Nemcev, koliko Slovencev. Vi pa hočete vse ljudi šteti za Nemce,

hočete tako svojo Avstrijo nalagati! Kakšni patrioti pa ste vi? Lažniki ste, ne pa patrioti! Nas Slovence imenujete izdajalce, pa smo bolj resnicoljubni patriotje, kakor vi, ki z debelim lažmi pitate svojo vlado in državo!“

„Tako je,“ je zaklical Ciril, „Jur, prav si povedal! Alo, kaj se bosta šprajcala zapisat nas za Slovence! To smo bili in smo in bomo!“

„Zum Kukuck, schreib ma holt: Slowenisch,“ je vzdihnil učitelj in Hajnrh je pisal in zraven godrnjal: „No, no, naj pa bo! V desetih letih bo spet štetje, takrat vas Slovencev pa čisto več ne bo!“

„Ha, takrat bom jaz imel že 10 otrok,“ se zasmeli Ciril, in Jur deset.“

„Vas nemčurje bo pa v teh desetih letih morebiti vendar pamet srečala, da boste spoznali, da ste Slovenci,“ sem pristavil še jaz za pot gospodoma, ki sta jo kot polita kuzeja pobrala iz hiše.

Tako se je vršilo ljudsko štetje pri nas v Podlescah, pri vas, ljubi moji širom naše koroške slovenske domovine, pa najbrže nič dosti drugače. No, zdaj pa zdravi bodite!

ščencev, l. 1922 po prevzetju avstrijske deželne železnice 104.000 nameščencev in na jesen po odpustu 10. odstotkov 91.000, da pride na 1 km proge 17 mož. Kljub temu, da je število železničarjev na 1 km mnogo večje, se porabi za plače mnogo manj kot pred vojno, ker ne dosegajo paritete. L. 1913 se je izdalo za nameščence 61% vseh izdatkov in za material 30%, dočim se izda sedaj za nameščence samo 42% in za material 58%. Država mora doplačevati železnicam vsled tega, ker moramo uvažati premor olje in les. Tem izdatkom bi prišli najlažje v okom, ako bi železnice elektrificirali.

Jugoslavija

Parlamentarni položaj se v preteklem tednu pravzaprav ni nič spremenil. Pridno zboruje verifikacijski odsek, ki sklene o veljavnosti mandatov in o raznih pritožbah o nasilstvih pri volitvah. Medtem pa razpravlja ministrski svet o uradniškem vprašanju. Največji siromaki v Jugoslaviji so uradniki, kar je uvidela končno tudi že vlada, ki jim bo zvišala plače na podlagi zmanjšanja njihovega števila za približno 10%. Zelo pozno je vlada uvidela, da so državni uradniki stebri države in nositelji kulture in da jih je treba temu primerno tudi plačati.

Lozanska konferenca.

Na obnovljeni orientalski konferenci sta nastopili dve glavni vprašanji. Prvo je tako zvan Chestrov projekt, po katerem bi prevzel turška državna podjetja poseben ameriški konzorcij, vsled česar bi bili seveda prizadeti francoski privilegiji, podeljeni v Mali Aziji že pred vojno. Izvedba Chestrovega načrta bi bila tako v korist Turčiji kakor Ameriki. Drugo vprašanje pa tvori zblížanje Turčije in Grčije, ker je napetost med obema državama že nekoliko ponehala. Na to konferenco Rusija ni bila vabljen, čeravno se sovjetski delegati nahajajo še vedno tam. Pogajanja se nikakor nočejo premakniti z mrtve točke. Vmes je prišel sedaj še revolverjski atentat na sovjetske delegate, katerega žrtev je postal Vorovskij, eden najmožnejših sovjetskih diplomatov, in tajnik Dibilkovskij, ki je smrtno ranjen. Rusi pripisujejo umor protibolševiški agitaciji Angleške, ki je ravno pred umorom poslala Rusiji noto v obliki ultimata, v kateri zahteva, da mora sovjetska Rusija takoj prenehati z bolševiško propagando v Afganistanu, Perziji in v indijskih obmejnih krajih. Anglija zahteva, da Rusija tekom 10 dni izpolni vse v noti stavljenе zahteve, kakor tudi preneha s preganjanjem pravoslavne in katoliške cerkve. Za slučaj, da sovjetska vlada odkloni te zahteve, pretrga Anglija vse stike z Rusijo, odpokliče svoje zastopnike in razveljavi trgovinsko pogodbo. Rusija je na noto pomirjevalno odgovorila, da je pripravljena se pogajati predvsem o plovbi v ruskih vodah. Rusi so namreč zaplenili tudi že par angleških ladij, kar ne soglašja z mednarodnimi dogovori o plovbi. Vsekakor je postalo ozračje zelo soparno.

Stambolijskega zdravilo proti komunizmu. Stambolijski v prepričanju, da je komunizem bolezen na telesu človeške družbe, je pripravil komunizem ozdraviti na radikalen način. Stambolijski ne odstranja komunizma z nasilnimi sredstvi, marveč zakonitim potom. Stambolijski je izdelal zakon, ki določa: 1. Povsod v vseh krajih, kjer je bilo oddanih pri zadnjih volitvah za komuniste 10 glasov, se ima ustanoviti komuna na ta način, da se komunističnim volilcem odvzame vse nepremično imetje ter proglasi to premoženje za skupno. 2. Komuni načeljuje krajevna sovjetska oblast, obstoječa iz enega zastopnika političnega sovjeta, enega zastopnika vlade in treh delegatov, ki jih volijo člani komune. 3. Odpravi se dedno pravo. 4. Izdela se pravilnik, po katerem se vse delo in funkcije razdele na posamezne člane komune. Žene in otroci so enakopravni. Tukaj bodo imeli komunisti lepo priliko pokazati celemu svetu, kako daleč se da njih teorija izvesti v praksi.

MI IN ONI

Sadovi koroških šol. Südmarka zelo hvali v svoji brošurici števil. 7. naše utrakvistične šole na Koroškem. Pravi, da jih je 85 in so izborni, dobropreizkušeni šolski tip. Kako izborni šolski tip so, kaže sledeča statistika: v letu 1880 je bilo v bivši Avstro-Ogrski 1200 utrakvističnih šol, l. 1910 jih je bilo že komaj 421, so toraj vsi narodi že tedaj spoznali, da so ničvredne in jih opuščali. Izkazale so se pač kot najboljšo sredstvo za germanizacijo posebno na Koroškem, zato jih tako hvalijo. Na Češkem l. 1910 sploh nobene ni več bilo, v Šleziji 33, na Štajerskem 48 in na Koroškem 89. Na Koroškem jih je bilo največ in jih je še sedaj, čeravno je uspeh teh šol enak ničli. Vsak bo vedel, da je za priučenje tujega jezika potrebno predvsem najprej znanje materinščine. Tega naše šole ne upoštevajo, zato žanjejo tudi tako krasne uspehe, na katere so lahko ponosni. Otroci se ne nauče ne nemščine, ne slovenščine. Prišla nam je v roke razglednica, ki slovi dobesedno: Manen Liblig In anfangem nes Schescheben herzche güsse dih fon mich Maria Ades haist (sledi naslov) kite Andort ben dubist schide botrafi zuriss Anti Antbot. Dan Liblig. — Ali kljub temu bodo hvalili naše „Verdummungsanstalten“ kot boljše še naprej; vsaj ponemčujajo, drugega pa ni treba!

Kam pes tace moli. Že zadnjič se je poročalo, da ostane na pritisk Heimatdiensta davkarija vendar le v Borovljah in da ne bo je vzel „Abbau“. Posebno sta se potegnili za to tudi „Gewerbebund“ in pa „Industriellenverband“. Zvezno ministrstvo je vsem tem korporacijam seveda ugodilo ter izdalo odlok, da mora ostati davkarija v Borovljah že z ozirom na to, ker se je večina prebivalstva ob času plebiscita tako „heimattreu“ držala. In tako ostane ta urad še nadalje v Borovljah. Nemškutarija mora imeti poseben interes na tem, zato se je tako upirala.

DOMAČE NOVICE

Podgora pri Rudi. (Napad.) Dne 20. aprila je peljal star kmet iz mlina po cesti proti Grebinju. Naproti so mu prišli trije mladi moški, ki so ga brez povoda začeli obmetavati s kamenjem. Osebna svoboda nam je zajamčena, pravijo!

Lečince. (Revizija ljudskega štetja.) V naši občini so našli najbrž preveč Slovencev. Zato je odredilo okrajno glavarstvo v Beljaku revizijo in poslalo v občino komisarja, ki je hodil od hiše do hiše in popraševal ljudi kakšnega mišljenja da so, ali slovenskega ali nemškega. Seve to samo pri strankah, ki so bile vpisane za Slovence. Pri tem je imel g. komisar priliko se prepričati, da se velika večina prebivalstva ne sramuje svojega materinega jezika in svoje narodnosti. Tako je prav! Za druge pa, ki so zatajili samega sebe, pa velja izrek: „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti“.

Šmartno pri Velikovcu. Kakor znano, jo je moral Zepej preteklo nedeljo iz Vovber sramotno popihati. Do spoznanja so prišli tudi nemčurji, da pražen žakel ne stoji. Zato je sklical za 28. aprila posvetovanje zaupnikov v naš Št. Martin k Hudmastu. Na posvetovanje je prišlo le nekaj velikovških učiteljev in sodnik Fürstbauer, skupaj približno 12 oseb. V kuhinji se je nahajala isti čas večja družba Slovencev, med njimi tudi Sebastijan Škof, ki nam je že znan, ker je raje šel v zapor, kakor pa bi preklical izgovorjeno resnico o Zepeju. Ko zapazi Klančnik Škofa, veli takoj svojim rablnom, da ga privedejo k njemu. Škof se ni branil iti pred dolgost generala. Klančnik ga je začel obsipati z raznimi psovki in zahteval, da poklekne pred njega in ga prosi odpuščenja. Ker generalovega povelja ni hotel izvršiti, so planili velikovski učitelji (Avstrija je lahko ponosna na take vzgojitelje. Op. ur.) na njega, ga vpričo sodnika Fürstbauerja pobili na tla ter neusmiljeno pretepali. Najbolj korajžnega se je pokazal Hornbogner. Izgubklofutami in batinami nazaj. Landbund naj se ljeno čast si hoče pridobiti Zepej z bikovkami, razočaranju pri prihodnjih volitvah nikakor

ne čudi, ker so pri nas voditelji ljudje, ki ne uživajo nikakšnega ugleda, ne spoštovanja.

Vovbre. Niso še zacelile rane, ki so se preteklo leto na kvaterno nedeljo prizadale Slovincem. Nahujskani, podivjani, oboroženi z bikovci in revolverji so leteli iz Vovber pobijati mirne Slovence, ki so se vračali od maše domov. Največji prijatelj v volčji koži je dolgi Mežnarjev Zep Klančnik ter cela njegova žlahta. Pred letom so breznačajno druhal nahujskali na nas, a sedaj sami niso več varni pred njo. Dne 28. aprila je imel Zep zborovanje v Vovbrah: udeležba pičila, mogoče kakih 15 oseb. Kakor znano so vsi siti praznih obljub in visokih plačil. Z vpitjem in klofutanjem med lastnimi pristaši se je zborovanje razbilo. Slaba vest izza l. 1919 je pod pritiskom alkohola govorila resnico! Vzpodbadati so pričeli eden drugega radi dolgih prstov, ki so se stegovali po slovenskem imetju. Jeza in sovraštvo sta priklopela do vrhunca. V skrajni napetosti jo je moral popihati Zepej in njegovi sužnji. Gostilničarka jih je skrila v klet, odkoder so odšli potem skozi okno domov.

Kotmara vas. (Birna.) Po preteku 12 let smo imeli v četrtek dne 19. aprila sv. birno. Ob pol devetih predpoldne so se knez in škof ob spremstvu škof. svetovalca čg. Androja Truppeja pripeljali. Požarna bramba je v paradi delala špalir in stala kot prva. Šolar je deklamiral pozdravno pesem, ki jo je prav umno sestavil gospod učitelj. Od odraslenih deklet je pozdravila prevzvišenega kneza Toplicarjeva Rezi Nemeč naravnost izvrstno. Razajev Tomij Prosekar, kot načelnik izobraževalnega društva, je izjavil, da se hočemo tukajšnji Slovenci izobraževati po katoliških načelih. Gospod Jurij Dovjak, cerkveni ključar, je kot načelnik različnih bratovščin zastopal vse cerkvene bratovščine. Gospod inženir na Humberze se je udeležil sprejema kot predstojnik Humberškega grada. Knez in škof so se vidno razveseljeni vsem za sprejem zahvalili. Neprijetno se je opazilo, da zastopstvo občine ni bilo pri sprejemu navzoče. V lepo okinčani cerkvi je bilo po priditju, ki so jo imeli čg. župnik Josip Stih iz Bilčovsa, birmanih 34 otrok, in sicer 23 domačih, 10 iz Bilčovsa in eden iz Kaple.

Dobrla vas. Latinec pravi: Meminisse iuvat! Po našem se pravi: Dobro, da se spominjamo. Na Šentjurjevo 1921 je bilo. Vršile so se volitve v coni A. Nastopile so po občinskih večinoma tri stranke: socialistična, bauernbund in naša. 14 dni navrh se vrši volitev županov. Kdo bo le župan? Bog ne da, da bi postal čuš! Če je kje bil še tako zmožen in pošten slovenski odbornik, župan biti ne sme. In ker so bauernbundlerji po večini občin bili preslabi, da bi s svojimi glasovi zmogli župana, so se poklonili pred socialisti, katere sicer sovražijo in zaničujejo, združili so z njihovimi svoje glasove in domovina je bila rešena, ker ni postal Slovenec župan. Slovincem pa so zamerili, ako svojih glasov niso hoteli oddati nemškemu kandidatu. Bilo je o deželnozborskih volitvah istega leta. Slovenci prestrašeni, zbegani se ukorajžijo, zberejo na skrivnem skupaj svoje raztrešene ude, se udeležijo volitev in zvolijo 2 poslanca. Ta dva moža prideta v čuden položaj, da odločujeta pri volitvi deželnega glavarja. Vsak, ki ga voliš, je tvoj nasprotnik. V sili si izberi manjše zlo, toraj glavarja, ki Slovence manj sovražil kot Šumy, Lemiž ali kdo drugi. In tako je Koroška dobila socialista za deželnega glavarja, ne da bi slovenska poslanca rudeče volila, samo velenemcem nista hotela oddati glasov. Oh, to je bil greh in še je! Niti na smrtni postelji se Kraigerja ali Poljanca odvezati ne sme. Bauernbundlerji se smejo vezati in se tudi bodo — četudi se pridušajo, da ne več — z rudečkarji, Slovenci pa nimaio svoje volje. Kot ponižni kužeki morajo poljubovati palico, ki jih tepe. Pa je ne bodo.

Gorenče. V nedeljo 22. aprila smo blagoslovili tri nove zvonove. Tehtajo skupaj 9 metrcentov. Dva sta za podružnico Št. Rade-gundo, eden za farno cerkev. Vili jih je Szabó v Gradcu. Vse je bilo v zelenju in v cvetju, v vencih in zastavah, možnarji so pokali in pet slavolokov z lepimi napisi je označevalo pomen dneva. Napisi so se glasili: „Le kliči

zvon, le poj glasno, da očetov veri zvesti smo". — „Oznanjaj zvon, budi spomin, da svete Cerkve zvest sem sin.“ — „Le opominjaj mili zvon: Kar mati me učila je, za to gorelo bo srce.“ — „Rufet uns zu Gott in Freud und Not.“ — „Pozdravljen bodi mili zvon, le kliči nas v nebeški dom.“ In še par drugih. Bil je lep, solnčen dan, ki je privabil velikanske množice ljudi od blizu in daleč. Glavna zasluga, da smo dobili zvonove, gre gospodoma Ehartu in Favu. Naj njima in vsem dobrotnikom kličejo novi zvonovi božji blagoslov!

Sele. Tako strašne noči že dolgo nismo doživeli kakor je bila noč od 7.—8. maja. Okoli ene po noči je začelo goreti v skednju posestnika pd. Skutovca in se je ogenj hitro razširil na vsa gospodarska poslopja in hišo, da je v kratkem vse zgorelo. Rešiti ni bilo mogoče skoraj ničesar. Živino so razun par ovc in svinj še v zadnjem času izpustili iz gorečega hleva, a bo težko prišla k sebi. K sreči ni bilo močnega vetra, da so mogli obvarovati sosednjo Rutarjevo hišo. Kako je ogenj nastal, ni znano. Škoda je velika, zavarovalnina v denarju je malenkostna, pač pa bo pogorelcu z novim naturalnim zavarovanjem, ki se je pred kratkim vpeljalo, precej pomagano.

Iz Št. Joba. (Razno.) „Koroški Slovenec“ prihaja prav pridno k nam, samo eno število lanskega letnika nismo prejeli, izginila je brez sledu. Lansko leto smo imeli prav slabo letino: nekateri žita niti za seme niso pridelali, enako je bilo s krmo. Veliko posestnikov je moralo že v jeseni prodati več goved za majhen denar, nekateri so pa sami klali in prodajali meso. Kar prodajamo, je poceni, kar moramo pa kupovati, je zelo drago, in razen tega nas tlačijo še visoki davki. Pred par leti smo napeljali v našo vas električno luč od Gailwerke. — Koncem januarja smo položili k večnemu počitku mizarskega mojstra Janeza Tarnana, ki je bolehal že par let na neki črevesni bolezni ter se je moral podvreči v beljaški bolnici operaciji. Bil je našega mišljenja, komaj 49 let star ter zapustil ženo in eno hčerko. Počivaj sladko!

Zrelec. (Razno.) Dne 21. aprila je vsled kratkega stika pri električni napravi pogorelo pri pd. Kranjčiču v Gradnicah. Posestnik Jožef Stocker, zavedni narodnjak, se je pri reševanju živine hudo opekel, da so ga takoj morali odpeljati v bolnišnico. Njegovo stanje je opasno. — Ker je bilo zadnje dve leti v naših krajih več požarov, se je tudi pri nas ustanovilo naturalno zavarovanje, h kateremu so pristopili večinoma vsi posestniki. — Smrt kosi in redči vrste zavednih Slovencev. Zopet je ugrabila enega izmed našincev. Dne 30. aprila je umrl Janez Rebernik, veleposestnik iz Gradnic, gospodar splošno znane Rebernikove hiše. Ločil se je iz tega sveta v najlepših letih. In nekadaj sloveča, narodna hiša pride v nemške roke.

Šmihel nad Pliberkom. V nedeljo dne 6. t. m. je bil pri nas slovesen dan, kakor ga naša župnija še ni videla, čeprav je malokje toliko slovesnosti kot ravno pri nas v Šmihelu. Cerkev je bila okrašena z vencami in cveticami kakor morda še nikoli, pred cerkvijo je stal slavočok z napisom „Marija blagoslovi svoje otroke“, strelji so grmeli, iz bližnje in daljne okolice pa so prihajali verniki, častilci Marijini, v prvi vrsti članice dekliških Marijinih družb s svojimi zastavami. Samo družbenic je bilo okoli 200. Imeli smo slavnostno ustanovitveno dekliške Marijine družbe in sprejem deklet v družbo. Točno ob 9. uri se je začela pomikati dolga procesija družbenic iz župnišča v cerkev. Med potjo so prepevale dekleta Marijine pesmi. V cerkvi je bila najprej pridiga, katero je imel č. o. misijonar Al. Žužek, na to sprejem 46 deklet v družbo in slovesna sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Popoldne je bil najprej razgovor na prostem, pri katerem so nastopile zastopnice sosednjih Marijinih družb z deklamacijami in poročili o delovanju svoje družbe. Na to je bila v cerkvi pridiga, katero je imel škofijski voditelj Marijinih družb č. g. Limpel, in pete litanije. Po cerkveni slovesnosti je bila verska akademija z igro „Goslarica naše ljube Gospe“. Bil je Marijin dan, kakor bi lepši samo v nebesih še mogel biti. Dekleta, le pogumno za zastavo Marijino! Le ako

boste njej zveste, boste imele moč kljubovati viharjem življenja, boste ostale zveste naukom sv. cerkve in naukom vaše mamice.

Ovšje pri Grebinju. (Poroka.) Levkova kmetija je dobila novega gospodarja. Ker je Slovenec, se je grebinjsko orožništvo mnogo trudilo, da bi nevesto pregovorilo. Ljubša bi jim bila vsaka baraba, samo da bi Slovenec ne bil. Čestitamo!

Dolinja vas. (Poroka.) Štefej Marktl iz Gorenč je prišel 24. aprila po Angelo Rosenzopf ter jo peljal pred oltar. Hotel je biti slovensko oklican ali g. župnik Laure mu te vlijudnosti ni hotel napraviti. Bilo srečno!

Brežka vas. Možimo se in ženimo, da je kar strah, da ne bi ostali sami stari ljudje in pa otroci v vasi. Po domače Pojank je vzel Obnarjevo Trezo v Gomovecah. Čestitamo! Navsezadnje pa si je zamislil tudi Znidarjev „Anzl“, da se mora „okorpat“. Škoda, da se bo oženil, kajti on je bil eden najbolj delujočih članov izobr. društva v Šmihelu. Priženil se bo na Blato in vzel istotako zavedno Slovenko, Rešovo Gelco. Dragi „Anzl“! Torej Ti odhajaš od nas! Ti odhajaš, a Tvoj duh živi, budi. Delal si neumorno za svoj brezpravni, ubogi slov. narod, stal si vedno na braniku za svojo domovino, delaj tudi naprej in Bog Ti bo naklonil srečo in zadovoljstvo!

Kotmara vas. (Žalost in veselje.) Dne 4. aprila je bila tukaj ob zelo veliki udeležbi pokopana pd. Trabesingerjeva Nanij, omožena Majhin, žena trgovca v Št. Rupertu pri Celovcu. — Dne 6./IV. je umrla ugledna stara Primožinja v Gorjah. — V nedeljo dne 22. aprila je bila poroka pd. Žigmanove Uršije in Urbanjevega Tonija. Bilo je prav veselo. Novoporočencem želimo božji blagoslov in obilo sreče!

Prosoviče pri Mariji na Zili. (Smrt.) Lepe dni nam je prinesel začetek meseca majnika, a obenem tudi žalostne. Dne 30. aprila nam je ugrabila smrt našega 88 let starega očeta, gosp. Janeza Otovica, pd. Spetnjaka. Rajni je bil okrog 66 let gospodar. Pogreb se je vršil 2. majnika ob velikanski udeležbi ljudstva. Ker je bil mož ud, in v njegovih mlajših letih tudi načelnik požarne brambe, mu je izkazala čast na njegovi zadnji poti v lepem številu z godbo tudi ona, in so mu naši novi zvonovi zapeli prvemu v slovo. Visoko starost je doživel, a zdaj naj mu bo zemljica lahka in naj v miru počiva, ostalim pa izrekamo iskreno sožalje!

DRUŠTVENI VESTNIK

Ledince. (Lep napredek izobraževalnega društva.) V nedeljo 29. aprila je ponovilo tukajšnje izobraževalno društvo „Jepa“ igro s petjem „Domen“. Dasi obstaja izobraževalno društvo šele nekaj mesecev, ima zaznamovati zlasti kar se tiče predstav lep napredek. Igralci vršijo svoje vloge brez izjeme dobro in točno, da bi bili kos tudi težjim nalogam. Uprizorili so z lepim uspehom „Turški križ“, za pozneje pa pripravljajo igro „Za pravdo in srce“. Čisti dobiček zadnje predstave je namenjen v korist domačim pogorelcem. Vsa čast marljivemu društvenemu odboru in igralcem!

RAZNE VESTI

Zagrebska Mestna hranilnica namerava zgraditi med Škopicami in Krško vasjo električno centralo, ki bo stala okoli 200 milijonov dinarjev. — Rudarji v Zagorju so stopili v stavko. — Komunisti so v pruskem deželnem zboru zagnali velik nemir, vsled česar so bili vsi komunistični poslanci izključeni od sej. Poslanca Hoffmana je morala izgnati policija. — Egiptu so zaznamovali v preteklih tednih 200 slučajev kuge. — V Berlinu je 200.000 psov, na Dunaju pa preko 70.000. — London ima 7½ milijonov prebivalcev (več kot cela Avstrija), New York 6, Tokio 5, Berlin 3.800.000, Pariz 2.900.000. — Pogodba med Jugoslavijo in Grčijo o prosti coni v solunskem pristanišču se je končno podpisala. Tako so dobili Jugoslovani del pristanišča zase.

V Parizu je umrl 80letni odlični francoski slavist in velik prijatelj našega naroda g. Louis Leger (Leže). — Krupp je bil obsojen v 15letni

zapor in 100 milijonov mark globe, ker je skriv krvavih dogodkov v Essenu. — Petrograd šteje 1.067.328 prebivalcev proti 2 milijonoma v l. 1916. — Dr. Zimmermann dobiva na leto 4½ milijard avstr. kron plače, t. j. na dan preko 12 milijonov. — Etna (ognjenik na otoku Sicilija) je začela zopet bljuvati. Iz žrela se vali gosta lava v širini 6 km. — Iz Tripolisa se poroča, da je ital. vojska zasedla Birtagemut in Misrat ter zaplenila mnogo orožja in streliva. Uporniki so pustili na mestu 200 mrtvih. — V Italiji bodo morali hoditi otroci v šolo samo do 10. leta, da se zmanjšajo izdatki. — Dosedaj je bilo v Italiji odpuščenih 17.000 železničarjev in do konca leta bo odpuščenih še 30.000. — V Velikem Bečkereku v Banatu so našli pretrolejski vrelec. — Za Ljubljano bo pri Domžalah postavljena brezžična postaja.

Borza. Dunaj, 14./V. Dinar 721, dolar 70.675, nemška marka 1,51, poljska marka 1,22, češka krona 2095, ogrska krona 11,05, lira 3402,50, švicarski frank 12.680, francoski frank 4615, funt šterling 325.800, avstr. kron.

Curiah, 14./V. Avstrijska krona 0,0078¼, nemška marka 0,0127, češka krona 16,52, ogrska 0,10½, lira 27,10, dinar 5,80 cent. 5000; Pograd: Aleš Bister 1000, Fr. Andrejaš

Za tiskovni sklad so darovali:

Hodiše: Hel. Mikše 2000, J. Seger 1000, J. Robas 5000, Urša Mikše 5000; Vršta vas: Fr. Ogris 5000, Tomo Krof 3000; Franc Mišič, Rikarja vas 5000; Još. Hribar, dekan in dr. Fr. Zeichen, kaplan, Pliberk, 15.000; Ivan Uršič, Št. Job, 2000; hranilnica in posojilnica v Sinči vasi 100.000; Ana Wieser, Slov. Plajberk, 5000; Pograd: Aleš Bister 1000, Fr. Andrejaš 1000; Rupert Zablatnik, Bilčovs 2000; Bošt. Mosbicer, Branča vas, 1000; Ivan Bižjak, Št. Janž, 12.000 K. Vsem darovalcem srčna hvala.

Gospodarska zadruga

v Sinči vasi

58

ima v zalogi:

slamo, koruzo, otrobe, kolomaz, cement, umetni gnoj, ravnike in pete za Wenderje U.W. 5 in 7, motike, zobe za brane, vile, kose, sekire, cepine, žage, lopate, srpe

itd.

po najnižji ceni.

57

Vabilo

na igro

Trije Tički

ki jo priredi

„Slovensko pevsko in izobraževalno društvo Logaves“

na binkoštni pondeljek v prostorih Urablunove gostilne v Logivesi od 3 uri popoldne s sodelovanjem pevskega zbora.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.